

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 11. do 20. maja 2016

Povzetek

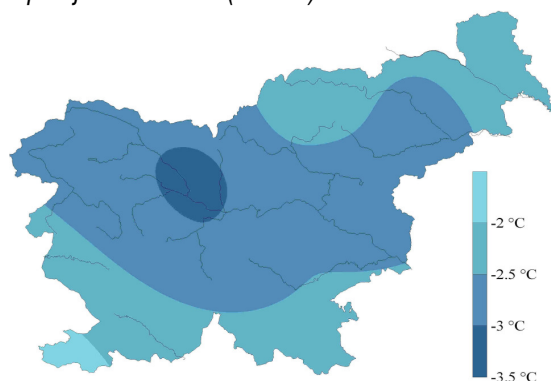
Hladno majsko vreme, ki je prevladovalo tako v prvi kot tudi v drugi dekadi, je nekoliko upočasnilo fenološki razvoj, ki je ob nadpovprečnih temperaturnih razmerah v zgodnji pomladi na splošno prehitel. Na gojenih travnikih so trave ponekod latile že v prvi polovici, drugod v drugi polovici aprila. Vremenske razmere za siliranje so bile zaradi pogostih padavin neprimerne tudi v drugi dekadi maja. Zaloga vode v tleh je bila zadovoljiva, ponekod na težkih tleh občasno tudi čezmerna.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Tudi v drugi majski dekadi nismo dočakali tako prijetnih pomladanskih dni kot smo jih bili deležni že v aprilu. Temperature zraka so še vztrajale krepko pod dolgoletnim povprečjem, sonce pa je bilo v množici deževnih dni bolj sramežljivo. Povprečne dekadne temperature zraka so se gibale od okrog 9 °C na severozahodu, do okrog 13 °C na Dolenjskem, Štajerskem in v Prekmurju, na Goriškem do 14,5 °C, na Obali so presegle 15 °C. Najvišje dnevne temperature zraka so se ob koncu dekade večinoma dvignile nad 20 °C, na jugozahodu nad 24 °C. Od dolgoletnih povprečnih vrednosti so bile na Obali nižje za 1,5 °C. Na jugu in severovzhodu države so bile pod povprečjem do 2,5 °C, sicer pa, od severozahoda prek osrednje Slovenije do Kozjanskega in Haloz, večinoma do 3 °C pod povprečjem. Sončnih žarkov je primanjkovalo predvsem v prvem delu dekade. Do 40 sončnih ur je bilo izmerjenih na severozahodu in v osrednjem delu Slovenije, drugod do 60 ur, na Obali nekoliko več. V primerjavi s povprečjem je bilo na Obali in v severovzhodni Sloveniji, v delu Štajerske in v Prekmurju, izmerjenih od 70 do 90 % sončnih ur, drugod manj, v severozahodni in osrednji Sloveniji manj kot polovica. Nadpovprečna pa je bila količina padavin. V osrednji in zahodni Sloveniji ter v delu jugovzhoda, kjer so jih izmerili od 60 do več kot 100 mm, je povprečne vrednosti preseгла za vsaj enkrat. Na Koroškem in v Prekmurju pa je bilo dežja do okrog 40 mm.

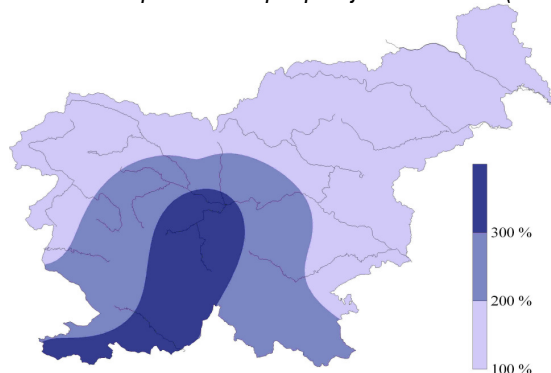
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	14,5	25,4	5,2
Portorož let.	15,4	24,9	6,0
Ljubljana	12,9	21,0	5,4
Novo mesto	13,3	21,7	4,0
Celje	12,8	20,9	3,1
Maribor let.	13,0	20,7	4,0
Murska Sobota	13,5	21,0	3,7
Rateče	8,8	17,6	-0,6
Slovenj Gradec	11,8	19,8	1,5

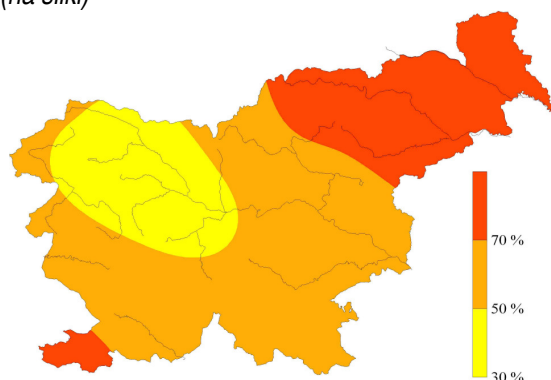
Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	60,1	5	5
Portorož let.	68,2	3	7
Ljubljana	109,1	2	8
Novo mesto	58,7	4	6
Celje	54,6	2	8
Maribor let.	54,9	1	9
Murska Sobota	33,1	2	8
Rateče	40,5	3	7
Slovenj Gradec	32,1	3	7

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	44,8	10,7
Portorož let.	64,8	13,9
Ljubljana	32,4	8,2
Novo mesto	42,4	9,0
Celje	43,6	9,3
Maribor let.	57,6	11,7
Murska Sobota	57,7	10,8
Rateče	36,9	8,0
Slovenj Gradec	52,7	10,9

TEMPERATURA TAL

Tako kot že prejšnji dve dekadi je tudi v drugi dekadi maja povprečna temperatura tal v večjem delu države ostala 2 do 3 °C pod dolgoletnim povprečjem, na Primorskem do skoraj 4 °C. Povprečna temperatura tal se je gibala med 14 in 16 °C, na Primorskem je bila malo nad 17 °C. Najvišje temperature tal so se na Goriškem in severovzhodu povzpelle do 23 °C, na Obali do skoraj 25 °C, drugod so bile večinoma med 18 in 21 °C. Na severu in severovzhodu so v površinskem sloju tal minimalne temperature tal še padle pod 10 °C, drugod pa se tla pod to vrednost niso ohladila.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

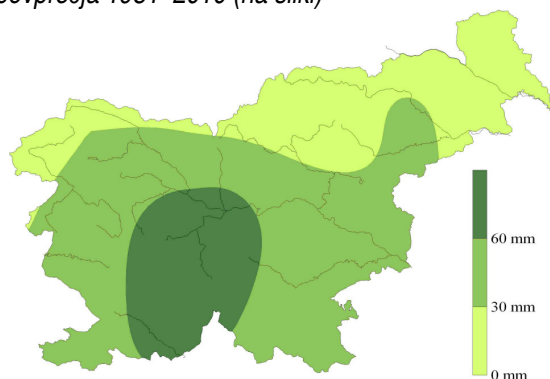
Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	17,3	-3,6	12,7	23,2	17,3	-3,4	13,0	21,2
Portorož let.	17,5	-2,1	12,4	24,6	17,6	-1,8	13,5	21,2
Ljubljana	14,8	-3,6	11,2	18,5	15,0	-3,0	12,2	17,5
Novo mesto	15,3	-2,2	10,8	20,0	15,1	-2,2	11,5	17,9
Celje	15,1	-2,6	11,6	18,6	15,0	-2,4	12,4	17,3
Maribor let.	15,2	-2,3	9,9	18,8	14,8	-2,3	11,1	17,0
Murska Sobota	15,9	-1,4	9,6	22,8	16,0	-1,4	10,5	20,6
Slovenj Gradec	14,0	-2,6	8,6	20,6	13,9	-2,5	9,5	18,2

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Dekadna vsota evapotranspiracije se gibala od 24 mm, na severozahodu, na Koroškem in v osrednji Sloveniji, do več kot 30 mm na jugozahodu. Stanje vodne bilance v drugi dekadi je bilo pozitivno, rahlo nad ničlo v Prekmurju in na Koroškem. V osrednji Sloveniji, v delu Notranjske ter v višje ležečih krajih zahodne Slovenije, je bila na račun večje količine padavin, nad 80 mm. Vodna bilanca je bila povsod nadpovprečna, do 30 mm nad povprečnimi vrednostmi na severu države. Še večje odstopanje je bilo zabeleženo južneje, nad 60 mm v osrednji Sloveniji in delu Notranjske.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

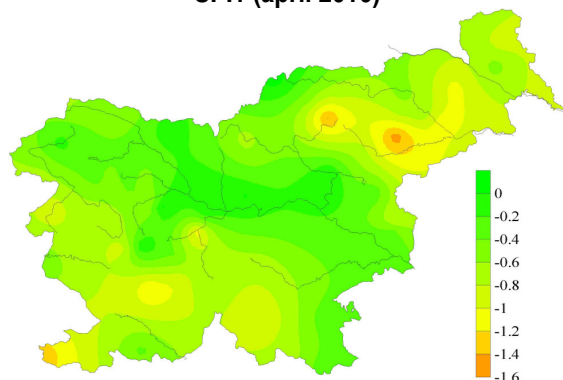
Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	30,0	30,1	0
Portorož let.	32,9	35,3	1
Ljubljana	84,5	24,6	0
Novo mesto	31,9	26,8	0
Celje	27,0	27,6	0
Maribor let.	25,5	29,4	0
Murska Sobota	3,5	29,6	0
Rateče	16,1	24,4	0
Slovenj Gradec	7,4	24,7	0

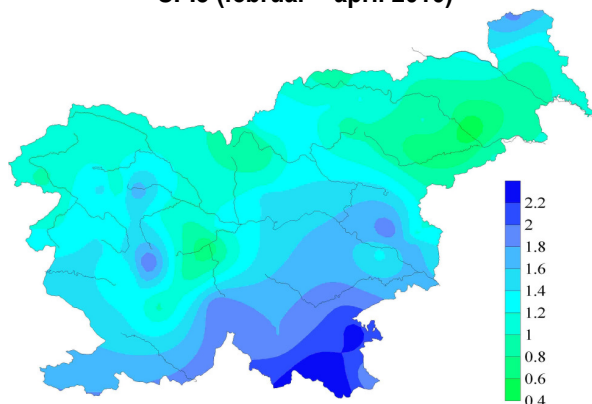
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI1 (april 2016)

SPI3 (februar – april 2016)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

STANJE RASTLIN

Nižje temperature zraka od običajnih so v drugi dekadi maja nekoliko upočasnile vegetacijski razvoj. Črni bezeg in šipek sta prve cvetove razvila le dan ali dva pred povprečnim časom. Po sosledju fenološkega koledarja njuno cvetenje že naznanja nastop zgodnjega poletja. V tem obdobju zacvetijo tudi rdeča detelja, navadna nokota in trave. Pomembnejše predstavnice trav, pasja trava, latovka, visoka pahovka so razvojno fazo latenja razvile prej kot povprečno, najzgodnejši, travniški lisičji rep je v drugi dekadi maja že cvetel. Spravilo za travno silažo je bilo zaradi slabega sušenja ovirano, pogosto zaradi dežja tudi nemogoče.

Kmetijska tla so bila po obilnih padavinah dobro založena z vodo, voda je ponekod zastajala tudi na površini tal. Na lažjih tleh v severovzhodni Sloveniji pa je dobra zaloga vode v tleh, omogočala ugodne razmere za vznik ponovno sejanih poljščin, katerih prvo (zgodnejšo) setev je uničila pozeba. Zaradi pogoste omočenosti listov so se ponekod razbohotile rastlinske glivične bolezni in uši. Močno se je povečala nevarnost za okužbo vinske trte s peronosporo. Kmetijska svetovalna služba je poročala, da so bili v primorskem vinorodnem območju v drugi polovici maja že izpolnjeni pogoji za primarno okužbo s peronosporo. Zgodnejše sorte vinske trte so bile ob koncu dekade tik pred cvetenjem.

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 26. 5. 2016

SLOVENDA	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi	dež			plohe	plohe
Tmax [°C]	26	28	29	28	23
Tmin [°C]	12	12	13	13	14
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	0	7 .. 18	0	< 7	7 .. 18

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/>
pod povezavami *Vreme podrobneje* /*Modelska napoved*/Verjetnostna napoved - 10 dni